

Η νέα εργασία στην ψηφιακή εποχή.**Τ.Θ. 28216.**

Άρθρο του Γιάννη Καρούζου στο περιοδικό «Οικονομικός» της εφημερίδας «ΤΟ ΒΗΜΑ» που δημοσιεύτηκε στις 29-12-2019 (διασκευή).

Στις δέκα πρώτες εταιρείες στον κόσμο οι υπηρεσίες που προσφέρονται σήμερα είναι ψηφιακές. Μια απλή επέμβαση στο γόνατο απαιτούσε πρόσφατα να απασχοληθούν τρεις γιατροί. Σύντομα θα αρκεί ένας γιατρός και οι άλλοι δύο θα αντικατασταθούν από δύο ρομπότ αντίστοιχα. Μέσα από το κινητό μας τηλέφωνο απολαμβάνουμε την παροχή υπηρεσιών από απασχολούμενους στην πιο ευφάνταστη υπηρεσία, οι οποίοι αναζητούν τον εργοδότη τους σε έναν αλγόριθμο. Αυτή είναι η αγορά της παγκοσμιοποιημένης νέας ψηφιακής εργασίας.

Βασικά χαρακτηριστικά αυτής της νέας εργασίας είναι η σχετικότητα του χώρου και του χρόνου. Δεν είναι υπερβολικό πλέον να μιλάμε για σχέσεις εργασίας «χωρίς χρόνο» και «χωρίς τόπο», ως συνέπεια της υιοθέτησης οργανωτικών μοντέλων που βασίζονται στις ηλεκτρονικές τεχνολογίες σε τέτοιο βαθμό, ώστε να έχουν αποσταθεροποιήσει την έδρα και το ωράριο εργασίας, άλλοτε ευχάριστα για τους εργαζόμενους και άλλοτε δυσμενώς γι' αυτούς. Εκτός από τον φυσικό χώρο εργασίας (τη λεγόμενη «βιόσφαιρα») ρόλο διαδραματίζει για τον εργαζόμενο σήμερα και η «ψηφιακή σφαίρα», εφόσον η μετακίνηση των επιχειρήσεων και των ανθρώπων, στο πλαίσιο της παγκοσμιοποιημένης οικονομίας, άλλαξε τις συνθήκες έτσι ώστε να μην είναι δεδομένος ούτε ο τόπος ούτε ο χρόνος απασχόλησης.

Ωστόσο, η τεχνολογία δεν είναι ουδέτερη, διευθύνεται από τον άνθρωπο. Η κατάλληλη προετοιμασία στην κατάρτιση του προσωπικού και στην αναδιοργάνωση των επιχειρήσεων περιορίζει τον κίνδυνο να έχουμε εργαζόμενους από τη μία με γνώσεις / με εξειδίκευση και από την άλλη εντελώς ανειδίκευτους / ακατάρτιστους. Όμως, δεν θα υπάρχει πλέον η παραδοσιακή διάκριση μεταξύ εργατών και στελεχών, που οι πρώτοι μπορούν να εξελιχθούν και να αναλάβουν τον ρόλο των δεύτερων. Σήμερα και στο μέλλον η έλλειψη κατάρτισης θα οδηγεί σε έξοδο από την απασχόληση και όχι σε καθήκοντα γενικής φύσης ανειδίκευτου προσωπικού, όπως στο παρελθόν. Αυτή είναι η ποιοτική διαφορά της 4ης βιομηχανικής επανάστασης, που βιώνουμε σήμερα, σε σύγκριση με το παρελθόν.

1. Να σημειώσετε Σ ή Λ στις παρακάτω προτάσεις

α. Η νέα εργασία έχει επιφέρει αλλαγές στις οικονομικές απολαβές των εργαζομένων.

β. Οι αλλαγές στη νέα εργασία αποβαίνουν δυσμενείς για τους εργαζομένους.

γ. Στη νέα εργασία η κατάρτιση του προσωπικού επηρεάζει το αν μπορέσει ή όχι να εργαστεί κάποιος σε μια επιχείρηση.

2. Με ποιον τρόπο αναπτύσσεται η 1^η παράγραφος του κειμένου;

.....

A3. (μονάδες 25) Να εκθέσεις τη γνώμη σου, τεκμηριωμένα, σχετικά με το ποιο είναι το πιο σημαντικό πλεονέκτημα και το πιο σοβαρό μειονέκτημα των νέων μορφών εργασίας που αναπτύσσονται σήμερα, στην ψηφιακή εποχή. Το κείμενό σου θα είναι ομιλία που θα εκφωνηθεί στο πλαίσιο σχολικής ημερίδας για τις επαγγελματικές προοπτικές των ειδικοτήτων που προσφέρονται στο σχολείο σου και θα έχει έκταση 200-250 λέξεων

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Η φωνή

Το ποίημα είναι του ισραηλινού ποιητή Σ. Σαλόμ (1904-;) και βρίσκεται στην ανθολογία παγκόσμιας ποίησης της Ζ. Μαμαλάκη «Ποίηση δίχως σύνορα» (Αθήνα 1969: εκδ. Ιωλκός).

- Είσαι έτοιμος; 1

ρώτησε η φωνή
μέσα στη σιωπή της νύχτας.

- Έτοιμος είμαι
απαντάει η φωνή 5
μέσα στη σιωπή της νύχτας.

- Μπορείς να εγκαταλείψεις
το σπίτι σου, τη συνοικία σου
και τους φίλους σου;

- Μπορώ να εγκαταλείψω 10
τον δρόμο, το σπίτι
και τους φίλους.

- Μπορείς να πας μακριά
πολύ μακριά
δίχως να τρέμεις; 15

- Μπορώ να πάω μακριά
πολύ μακριά
δίχως να τρέμω.

- Τότε πιάσε τη δάδα στο χέρι
και πήγαινε δίχως να ελπίζεις επιστροφή, 20
δίχως να κοιτάξεις πίσω σου!

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

1. Οι παύλες στο ποίημα τί δείχνουν;.....
2. Να παρατηρήσετε την εναλλαγή των ρηματικών προσώπων στο ποίημα
.....
.....
3. Η φωνή αποτελεί ένα μέσο, ένα εργαλείο που χρησιμοποιεί το ποιητικό υποκείμενο για να δείξει ποια χαρακτηριστικά πρέπει να έχει ο άνθρωπος προκειμένου να κατακτήσει το μέλλον.

α. Τί κάνει η φωνή ανά στροφή του ποιήματος;
.....
.....
- β. Σε ποιον απευθύνεται η φωνή;
.....
4. Σε ποιο σχήμα λόγου «στηρίζεται» το ποίημα; Να παρατηρήσετε με ποιον τρόπο το χρησιμοποιεί ο ποιητής και ποιος είναι ο σκοπός του.
.....
.....
.....
.....
.....

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ Ποια χαρακτηριστικά πρέπει να διαθέτει ο άνθρωπος, σύμφωνα με το ποιητικό υποκείμενο, προκειμένου να κατακτήσει το μέλλον; Εσύ συμφωνείς ή διαφωνείς με αυτό που προτείνει το ποιητικό υποκείμενο στους 3 τελευταίους στίχους; Να καταγράψεις την απάντησή σου σε ένα κείμενο 150 λέξεων..

Η νέα εργασία στην ψηφιακή εποχή.**Τ.Θ. 28216.****ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ**Αναμένεται **ομιλία επίσημου χαρακτήρα** (σε ημερίδα).

Στοιχεία που υπηρετούν το επικοινωνιακό πλαίσιο:

- ανάλογη προσφώνηση (π.χ. Αξιότιμοι συμμετέχοντες, κυρίες και κύριοι, αγαπητοί καθηγητές / καθηγήτριες και συμμαθητές / συμμαθήτριες κ.λπ.)·
- ανάλογη αποφώνηση (π.χ. Σας ευχαριστώ που ακούσατε τις σκέψεις / τις απόψεις μου κ.λπ.)·
- ύφος λόγου τυπικό και επίσημο, που δεν αποκλείει τη χρήση α' ενικού ρηματικού προσώπου (κατάθεση προσωπικής άποψης για το πιο σημαντικό πλεονέκτημα και το πιο σοβαρό μειονέκτημα των νέων μορφών εργασίας στην ψηφιακή εποχή)·
- ρητορικές ερωτήσεις·
- φράσεις επανασύνδεσης με το κοινό·
- όσον αφορά στο περιεχόμενο, ο/η μαθητής/-τρια μπορεί και πρέπει να αξιοποιήσει στοιχεία από το μη λογοτεχνικό κείμενο. Η ανάλυση πρέπει να περιοριστεί σε ένα (1) πλεονέκτημα και ένα (1) μειονέκτημα, τα οποία, όμως, χρειάζεται να τεκμηριωθούν κατάλληλα.

Ενδεικτικοί άξονες ανάπτυξης του θέματος:

Πλεονεκτήματα:

- Η αυτοματοποίηση της εργασίας που σημαίνει ότι λιγότεροι άνθρωποι επιτελούν πιο ουσιαστικά καθήκοντα.
- Η αφάνταστη ποικιλία των προσφερόμενων υπηρεσιών (άρα και θέσεων εργασίας).
- Η ευελιξία στον χώρο και τον χρόνο της εργασίας (π.χ. αποφυγή ταλαιπωρίας και κοστοβόρων μετακινήσεων με την εργασία από το σπίτι ή τις ώρες που εξυπηρετούν τον καθένα).
- Η δυνατότητα συνεχούς ειδίκευσης και κατάρτισης προς διασφάλιση της θέσης εργασίας.

Μειονεκτήματα:

- Έλλειψη διαπροσωπικής επαφής, απουσία ανθρώπινων σχέσεων στον χώρο εργασίας (π.χ. ο εργοδότης είναι αλγόριθμος!).
- Η ευελιξία στον χώρο και τον χρόνο της εργασίας (π.χ. πολύωρη απασχόληση, απουσία ωραρίου, μετακίνηση των επιχειρήσεων σε περιοχές φτηνού εργατικού δυναμικού και άρα αύξηση της ανεργίας για τη χώρα μας).

- Χάσμα στις γνώσεις και το δυναμικό του προσωπικού των επιχειρήσεων, εφόσον από τη μία υπάρχουν οι απολύτως εξειδικευμένοι και από την άλλη οι τελείως ανειδίκευτοι εργαζόμενοι.

- Έξοδος από την απασχόληση και ανεργία σε περίπτωση ελλιπούς ειδίκευσης και κατάρτισης ή ενασχόληση με ανειδίκευτες, πιο κακοπληρωμένες και αβέβαιες εργασίες.

Λογοτεχνικό Η φωνή

B3. (μονάδες 25) Τα χαρακτηριστικά που προτείνει το ποιητικό υποκείμενο ότι πρέπει να διαθέτει ο άνθρωπος, προκειμένου να κατακτήσει το μέλλον, δίνονται στους στ. 1-18 με τη μορφή μιας φωνής που ρωτά και απαντά ταυτόχρονα.

Άρα, η φωνή απευθύνεται στον ίδιο τον εαυτό της και ζητά από αυτόν

- να είναι / να αισθάνεται έτοιμος (στ. 1-6) (ας προσεχθεί η επανάληψη «μέσα στη σιωπή της νύχτας», στ. 3 και 6, που υποδηλώνει ότι η φωνή της προτροπής ωθεί συνέχεια τον άνθρωπο, δεν αποτελεί μία περιστασιακή δράση ή συμπεριφορά) ·

- να έχει ή να βρει τη δύναμη να εγκαταλείψει τα γνωστά, οικεία και αγαπημένα πρόσωπα, μέρη και καταστάσεις (στ. 7-12) (ας προσεχθεί η αυτούσια επανάληψη των στ. 7-9 στους στ. 10-12, με μόνη αλλαγή το ρηματικό πρόσωπο, για λόγους έμφασης) ·

- να πάει πολύ μακριά, αποβάλλοντας τον φόβο και τον πανικό (στ. 13-18, με το ίδιο σχήμα της επαναφοράς ανάμεσα στους στ. 13-15 και 16-18, για λόγους έμφασης).

Σε περίπτωση που πληρούνται αυτές οι προϋποθέσεις, το ποιητικό υποκείμενο προτείνει στον εαυτό του – και, έμμεσα, στον καθένα από εμάς – να κρατήσει ό,τι φωτίζει τον δρόμο του (στ. 18, μεταφορά) και να ξεκινήσει το ταξίδι προς το μέλλον χωρίς να ελπίζει ότι θα επιστρέψει (στ. 19) και χωρίς να ανατρέξει ποτέ στο παρελθόν (στ. 20, μεταφορά).

Οπωσδήποτε οι μαθητές / οι μαθήτριες ελεύθερα μπορούν να συμφωνήσουν ή να διαφωνήσουν με τη στάση ζωής που προτείνει το ποιητικό υποκείμενο στους τρεις τελευταίους στίχους, αναμένεται ωστόσο να αντιληφθούν τη δύναμη και την αισιοδοξία, την οποία αποπνέει το κείμενο.